

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 22. ANULU XII.

Sabiu, in 15 Martiu 1864.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4. fl. v. a. Pentru princip. si țeri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s. pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Telegrafulu este de doua ori pe septemana: joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei; pe alara la c. r. poste, cu hani gal'a, prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Invitare de prenumeratiune

la „Telegrafulu Romanu”

pe triluniulu Aprile, Maiu si Iuniu c. v. 1864.

Abonamentulu pentru Sabiu 1 f. 75 xr.
Pentru Transilvania si monarchia austriaca 2 f. —
Pentru Romania si țeri esterne 3 f. —

De sine se ntelege, ca abonamente se primescu si pe 1/2, precum si pe 3/4 de anu.

Redactiunea si Editura.

Sinódele bisericesti. compunerea si competinta lor.

(Continuare si capetu din nr. 19, 20 si 21.)

Sa vedemu acuma, cum au intiesu apostolii pre invetiatiuni lor, si ori de au urmatu ei acestoru invetiaturi cu scumpatate?

Intru adeveru, ca apostolii Domnului au fostu cei mai acurati talmacitori si propagatori (propoveditori) ai ideiloru lui mantuitoare.

Smintela se facuse in biserica, adeca intre credinciosii lui Christosu prin renegatulu Iud'a. Apostolii, vrendu sa alega pre altu barbatu in locul vendiatoriului, ca sa fia marturia inviaței lui Christosu, s'au adunatu cu totii, unde era si o multime de invetiacei (ucenici), adeca credinciosi de ai lui Christosu seu crestini mireni ca la o suta si doue-dieci (Fapt. Ap. c. 1. v. 15.) si sfatuindu-se impreuna, au alesu din doi barbati, Iosifu, ce se chiama Varsav'a, si Mat'ia, propusi de Petru dintru aceia, carii se adunau cu densii in tota vremea, incependu dela botezulu Domnului si pana in diu'a, intru carea s'a innaltiatu la ceriu, prin sorti pre Mat'ia de apostolu in locul lui Iud'a.

Eata aicea prea vederatu, ca aceia, cari suntu chiamati sa fia marturia de Christosu si de invetiatura lui, trebuie sa fia alesu de totii crestinii dintre aceia, cari se pregatescu anume, ca sa ia sörtea slujbei si apostoliei acesteia, din carea vre unulu prin morle seu altu ceva, caci numai atunci credinciosii voru ave receruta in credere intrénsii si le voru daru cuvenita ascultare, urmandu intru tote invetiaturiloru lor, altmintrea s'aru nasce nemuliamiri, ne'ncederi si desbinari, carele nu potu zidi biserica lui Christosu, dupa cumu o cere apostolulu Pavelu. (Cor. I. c. 14.)

Immuntandu-se din di in di invetiacei, adeca crestinii, dupa cumu amu dice noi astadi, se evi alta smintela in biserica seu in comunitatea lui Christosu. Elinii carteau impotiv'a Evreiloru, caci veduvele lor se trecea cu vederea intru slujba cea de tote dilele de pe la mesele crestineloru. Atunci cei doispredece apostoli au chiamatu multimea invetiaceiloru, adeca a crestineloru, si au disu: Nu ne este noue cu placere, ca, lasandu cuventulu lui Domnedieu, sa slujimu (servimu) meseloru; dreptu acea, fratiloru, alegeti dintre voi siepte barbati marturisiti, plini de dughulu santu si de intielepciune, pre cari sa-i rendu imu la treb'a acesta, ear' noi ne vomu sergui intru rugaciune si intru slujba (sierbirea) cuventulu lui. Si a placutu cuventulu acest'a innaintea a tota multimea, si au alesu pre siepte barbati, pre cari i-au pusu innaintea apostoliloru, si rugandu-se si-au pusu manile preste densii; si cuventulu lui Domnedieu crescea si se immulti numerulu invetiaceiloru, adeca alu crestineloru forte. Multa multime de preoti se supunea la credintia. Fapt. Ap. c. 6, v. 1—7.

Oare nu-i acest'a argumentulu celu mai puternicu si neresturnaveru, ca urmasiloru lui Christosu in apostolatu li se cuvine curatu num ai grija respandirei cuventulu lui Domnedieu, ear crestineloru, credinciosiloru mireni, insa grija pentru administrarea trebiloru lumesci, materiale ale bisericei, ale comunitatei crestineloru? Se vede ca in contielegere si cu invetiatoriiloru lor. Oare nu este aicea destulu de vederatu, ca numai intr'acestu chipu, candu intréga biserica, adeca si lumenii si clericii de asemenea si dimpreuna intru intielegere se voru griji de mijlocele sporirei invetiaturei lui Christosu, si neci de catu intr'altulu, „va cresce cuventulu lui Domnedieu si num erulu crestineloru se va immulti”? Eata peat'a scandelei de astadi, caci acesta conlucrare si contielegere a tuturor'a se denega acum'a de unii, de si bine sciun, ca pentru totu cuventulu desiertu, care-lu voru grai ómenii, voru sa dea séma de densulu in diu'a judecátii, ca din cuvintele tale te vei indrepta, si din cuvintele tale te vei osandi. (Mat. c. 12. v. 36—37.) Si eata cum au stirpitu apostolii cei adeverati ai Mantuitorulu „smintela” virita in biserica lui, adeca numai pria concursulu tuturoru credinciosiloru fara deosebire!

Alta smintela mai bantui dupa acea comunitatea crestineloru, mai alesu in Antiochia. Aicea invetiaceile: „ca de nu ve veti taiá impregiuru dupre obiceiulu lui Moisi, nu veti poté, sa ve mantuiti.” Si escandu-se certa mare la intrevenirea lui Pavelu si Varnav'a, cari invetiau contrariulu, au fostu acest'a tramisi de catre crestinii antiochieni la apostoli si la betrani in Ierusalimu spre deslegarea acestei intrebári. Deci Pavelu si Varnav'a, fiindu tramisi de biserica, au venit in Ierusalimu si au fostu primiti de biserica, de apostoli si de betrani si li-au vestitu intre altele si despre acestu eresu. Si s'au adunatu apostolii si betranii, sa vedea de cuventulu acest'a, si facendu-se multa intrebare, s'a sculatu Petru si a disu intre altele: Sa nu puna acestu jugu, adeca taiarea impregiuru preste cerbicea invetiaceiloru, adeca a crestineloru. Atunci tota multimea a tacutu si asculta pre Pavelu si Varnav'a. Si incetandu ei a vorbita si Iacubu. Atunci s'a parutu apostoliloru si betraniloru impreuna cu tota adunarea, ca alegendu barbati dintre ei, sa tramitia la Antiochia si impreuna cu Pavelu si Varnav'a, pre Iud'a Varsav'a si pre Sil'a, scriindu prin manile loru aceste: Apostolii si betranii si fratii celoru dela Antiochia, si Siria si Chilia frati, celoru ce suntu din neamuri, sa se bucure: de vreme ce amu auditu, ca se invetia pe la voi, ca sa ve taiati impregiuru, ce noi n'amu porancitu, ni s'a parutu noue, cari ne amu adunatu cu unu sufletu pentru ca s'a parutu si duchulu santu: ca mai multu nici o greutate sa se puna preste voi, afara de a ve feri de jertfele idoliloru si de sänge, si de sugrumatu si de curvia. Si venindu tramisii in Antiochia si adunandu multimea, au datu cartea si cetindu-o s'au bucuratu pentru mangaiare. Fapt. Ap. c. 15.

Eata altu esemplu apostolescu, cum se potu delaturá smintelele din biserica! De si causa dogmatica, totusi ea nu fu pertratata numai de apostoli singuri, ci si de betrani si de ceilalti frati crestini, pentru ca se dice: „S'a parutu Apostoliloru, betraniloru impreuna cu tota adunarea.” Si apostolii, si betranii si fratii mireni, cu totii au fostu da fatia, si asiá au produsu rodu bunu. Numai conlucrarea, contielegerea si unirea tuturoru au adusu fratiloru crestini din Antiochia mangaiarea trebuinciosa in causa susu atinsa. Numai intr'acestu chipu s'a potutu intari si zidi biserica pe tempulu apostoliloru, nemijlocitoru urmasi ai Mantuitorulu; deci numai intr'acestu chipu si astadi se potu

curmă și stirpi multe le smintele, de carele este cercată și bantuită biserică noastră, carele au adus-o într-o stare cu totul nenormală, într-o stare de desfacere și de risipire. Numai prin sinode, întocmite din preoți și mireni după exemplul apostolilor nemijlociți ai Mântuitorului, vomu liniși spiritele, vomu întemeia și întări credința, vomu grijă conștiinciosă pentru mântuirea sufletelor, vomu introduce dragostea și frățietatea, vomu spor și vomu înflori biserică, nu mai asiă-i vomu da vadiă și autoritatea cuvenită, numai asiă, și nu altminteră, vomu zidi-o, căci dice Mântuitorul (Mat. c. 12. v. 25.) „Tota imperația, ce se împarechieza întru sine, se pustiesce, și tota cetatea sau casa, ce se împarechieza între sine nu va stă! Deci dară o mai repetu încă o dată, sinode întocmite din preoți și mireni credincioși după cele de pe timpurile Apostolilor, că nu cumva prin desbinări să se risipisca biserică; căci mai dice Christos (Mat. c. 12. v. 33.) Său faceți pomul bun și rodul lui bun, sau faceți pomul putred și rodul lui putred: că din rod se cunoște pomul.“ Și rodul bisericii, și biserică noastră în ziua de astăzi este caduță într-o stare de putre, din carea trebuie să fie scapată, și unicul mijloc al scapării sunt numai sinodele întocmite din preoți și mireni. Ori ce alt chip de încercare de a regulă referințele noastre bisericești din Bucovina va fi unilateral și nici decât ducătoriu la scop, pentru că numai sinodele compuse din preoți și mireni sunt supremă și unică autoritate pentru deslegarea tuturor îndoielilor, și întrebărilor, pentru curmarea tuturor nemulțămirilor, pentru stirpirea tuturor smintelelor ivite în comunitatea credincioșilor, pentru delaturarea tuturor desbinărilor și frecăturilor și pentru zidirea bisericii; căci și apostolul Pavel dice către Corinteni ep. I. c. 12. v. 19-25: Ear' acum multe medulări cu adevărat sunt, dar' un trup este, și nu poți ochiul să dăci mâine: n'amu trebuința de tine; sau iara-si capul picioarelor: n'amu trebuința de voi; ci cu mult mai vertosu medulările trupului, cari se socotesc a fi mai slabe, sunt mai de trebuință, și cari ni se par, ca sunt mai necinstite la trup, acestor' a cinstite mai mult le dăm, și cele nesocotite ale noastre mai mult măriri au, ear' cele de cinstite ale noastre, n'au trebuința; ci Domnedieu a tocmi trupul, celui mai de jos și mai mult cinstite dându, că sa nu fie desbinare în trup, ci sa se îngrijească medulările între sine asemenea unul de altul.

Obiectele, asupra cărora voru avé aceste sinode să desbata, sunt lamurite cuprinse în citațiunile de mai înainte asupra sinodelor apostolice de mustru, adică:

- I. Alegerea următorilor în apostolatul lui Christos,
- II. Disciplină bisericească,
- III. Administrațiunea averii bisericești,
- IV. Partea dogmatică, adică stirpirea eresurilor.

Aceste obiecte s'au ținut și pe timpul apostolilor, se țin încă și în ziua de astăzi de competența sinodelor întocmite din preoți și mireni după mustrul apostolilor, și ori cine aru denega acestă, denega autoritatea și adevărul cuprins în cartea cântilor, deneaga originea lor dumnezeiască, restoră ordinea, da drumu eresurilor, atîta urele, introduce desbinări, ucide dragostea, stirpesce frățietatea, deschide arbitrarul și forței porți, risipesce biserică, căci „cel' a ce nu este cu mine, dice Christos (Mat. c. 12. v. 33.), împotriva mea este:“ și asiă dară se face dusmanu apricu alu imperației lui Christos, carea nu este din lumea acestă, și va iomului aceluia, prin carele vine smintea, ca mai de folosul iar' filului, să-si suspende o petra de mără de grumadiul său și să se înnece într'adunțul mării! (Mat. c. 18. v. 6-7)“

Proiecte pentru Sinodu.

Sinodul, multu doritulu, este la usia. Fiii bisericii resaritate din Transilvania după trei ani plini de însemnatate pentru țera și biserică noastră, se voru revede, se voru resalută și se voru apuca cu amendouă mâinile de lucru; căci a sosit momentul, că sa ne organizăm bisericește, sa punem o temelie tare, pe carea sa zidim pentru noi și următorii nostri edificiul vietii noastre religioase, morale și intelectuale!

Cu câtu se apropia mai tare ziua de 22 Martiu meni-

ta pentru deschiderea Sinodului, cu atât' a mai urgentă devine întrebarea: Carea e programul lui? care e substratul lucrărilor lui?

În nr. 18 alu acestei foi amintiserăm, ca proiectele de pertractat se voru estinde asupra treburilor bisericești, școlare și fundatiunale. Asemenea amintiserăm, ca, după cum audim, Esc. Șea Parintele Episcopu diecesanu au elaborat și pus sub tipariu unu proiectu în aceste privințe, care se va împarti între membrii Sinodului spre preconsultare. Proiectulu acum a esitu de sub tipariu, și noi urmându îndatoriei luate asupra-ne vomu cercă a pune sub ochii cititorilor nostri o scurta schizare a acestui elaborat.

Acel' a cuprinde, afara de Introducere, 12 tractate despre următoarele 12 părți organice ale unei provincii bisericești, va sa dăca ale unei mitropolii: 1) despre Parochii, 2) despre Protopresbiterate, 3) despre Monastiri, 4) despre Eparchii, 5) despre Mitropolia, 6) despre Epitropia eparchială și mitropolitană, 7) despre Senatul școlastic, 8) despre Sinodul mitropolitan pentru alegerea Mitropolitului și consultarea asupra treburilor obștești bisericești, școlare și fundatiunale, 9) despre Sinodul episcopescu, 10) despre Sinodul comun alu Ierarchiei române și serbe, 11) despre dreptulu maiestaticu în privința denumirii prealalte a Mitropolitului și a Episcopilor, și 12) despre dreptulu supremei inspecțiuni a Coronei în privința bisericii. —

Introducerea cuprinde mai întâiu declarațiunea, că nu s'au proiectat nimicu sau preocupătinu nou și ce n'aru fi amesurat naturei obiectului însuși; ca praxă de până acum, încâtu aceea a corespunsu teoriei canonice, rămâne în valoare, și numai abnormitățile se reducu la regularitate; ca se proiecteaza a se aduce la valoare asiediamintele de lipsa pentru ajungerea scopurilor religioase, care asiediaminte din felurite cauze n'au fostu în valoare; ca se reguleza afacerile școlare și n' fine se aduc la ordine fondurile bisericești, școlare și fundatiunale.

Mai cuprinde introducerea și unele determinățiuni generale privitoare la factorii și părțile organice ale unei Mitropolii, și anume la parochii, protopresbiterate, monastiri și eparchii. — Aici indată se vedesce spiritulu, de care e condus totu elaboratulu: spiritulu legalității bisericești, adică alu canonicității, și spiritulu libertății crestinesci. Biserica se pune pe base câtu se poate de late, tari și liberale; se proclama libertatea și independența părților organice și coordonate; se concede părții mai mici influința cuvenită în afacerile părții mai mari; se îndatoréza părțile mai mari la grija, priveghiare și răspundere pentru părțile mai mici: se aduc preste totu în legatura organica, naturala singuritele părți, singuriti factorii bisericești, și împregiurulu tuturor se încinge brău armoniei și alu unității corpului celui compus din multe medularie, — întocmai după iconă, ce o desfășura Apostolul Pavel în epistolă 1 către Corinteni, capu 12, versu 20—26: . . . Cu adevărat multe medulări, eară unu trup. — Că sa nu fie desbinare în trup, ci sa se grijesca medulările între sine, unu de altulu. Și ori de patimesce unu medulariu, patimescu toate medularele împreuna, ori de se mareșce unu medulariu, împreuna se bucura toate medularele.

Comună bisericească parochială, după acestu proiectu, are influința asupra afacerilor din protopopiatu, protopopiatulu ia parte la afacerile Eparchiei diecesane, și eparchia diecesana e competente a participă la afacerile Mitropoliei, — eata în câte-va cuvinte bas' a unui organismu bisericescu pe câtu de naturalu și logicu, pe atât' a și fundatu în institutiunile, istoria și praxă bisericească! —

Trecendu la specialu, proiectulu conține determinățiuni despre toate punctele arătate mai susu. Determinățiunile dovedescu, că n' adevăru s'au pastrat principiile din Introducere; ele adică sunt luate înainte de toate din S. Scriptura și din Canonele Sobórelor ecumenice și locale; unde acestea n'au mai ajunsu, — pentru că scim, ca biserică resaritate din cauze politice nu s'au potutu desvoltă în părțile noastre amesurate marelilor se institutiuni, — acolo s'au luat într'ajutoriu istoria și praxă bisericească și convingerile obștești, reduse la o regula rațională, ocupandu naturalminte obiceiulu și convingerile obștești loculu legilor positive; și unde n' fine n'au fostu de ajunsu nici acestă, acolo s'au adus proiecte scose din spiritulu Canonelor positive sustătoare.

Nu vomu petrece la punctele acelea, care mai multu mai puțin au fostu cunoscute și introduse în biserică și până acum; ci vomu trage atențiunea publiculu nostru, care credem că ne urmăza la aceste desfășurări cu destul interesu, cu deosebire asupra duor institutiuni, ce proiectulu cercă a le aduce la valoare. Ună din aceste institutiuni e Senatul școlastic, care după proiectu „este aceea aucto-

ritate, carea conduce treb'a scóleloru confessionale in Archidieceasa si Eparchia, ear cealalta este Epitropi'a archidieceasana si eparchiala. Senatulu scolasticu aru fi dar pe câmpulu invetiamentului scolasticu aceea, ce este pentru cele bisericesci Consistoriulu. Elu are sa fia compusu din 6 membri ordinari si totu atâti'a supplenti, cari $\frac{1}{3}$ voru fi din cleru, ear $\frac{2}{3}$ dia miretime. Presedintele lui va fi totdeun'a capulu diecesei (Episcopulu ori Mitropolitulu), cei 6, si respective 12 membri se voru alege la nceputu prin Sinodu, ear dupa aceea se voru re'ntregi prin insusi corpulu Senatului, la care va lua parte cu votu consultativu si Consiliarul scolaru regescu de relegea nóstra. Problem'a Senatului scolaru este,

1.) a lucrá activu pentru imbunatatirea obstésca a scóleloru mari si mici confessionale,

2.) a face Sinodului archidieceasanu si respective eparchialu propuneri in privintia obiectiva si didactica a scóleloru,

3. a se ingriji pentru cele mai bune cârti scolare, si a cele ale asterne Sinodului archidieceasanu si respective eparchialu spre aprobare;

4. a priveghiá asup'a perfectunárei si portárei morale a Professoriloru, si Invetiatoriloru;

5. a propune Sinodului archidieceasanu, si respectivu eparchialu spre remunerare pre acei barbati literati, cari prin edarea vreunui opu in ori care sfera scolará s'au meritatu;

6 a sustiné principiulu scóleloru confessionale, in intielesulu legiloru patriei;

7. a dispune cele de lipsa, cá tinerimea confessionala, carea frecuentéza scólele de alte confesii, sa invetié Doctrin'a Religiei noastre, sa cerceteze Biserica nostra, si sa se cuminece in posturile prescrise, prin urmare

8. a pune catecheti pentru toti tinerii nostri confessionali, alle-se ei in ori ce scóla de alta confessiune, si piedecele ce s'aru ivi in privintia acést'a, a-le delaturá in intielesulu legiloru patriei si alu ordinaruniloru previgente mai inalte;

9. a prefige terminulu pentru esaminarea aceluor individii, cari aspira la ocuparea vreunui postu profesoralu seu invetiatorescu;

10. a denumi din sinulu seu o comisiune esaminátore, constatalóre din trei membrii;

11. a starui, cá numai acei individii sa se puna de Professori la gimnasiile confessionale, cari sunt bine pregatiti, si au depusu esamenu inaintea comisiiei ad hoc cu succesu bunu din sciintiele filologice, matematico-naturale si istorice, precumu si din cunoscintia limbiloru clasice si patriotice, precumu si din literatur'a limbii române;

12. cá de Profesori in institutul clericalu si pedagogicu sa se asiedie astfelu de individii, cari au depusu esamenu din sciintiele teologice, pedagogice, din dreptulu canonicu, din tipicu si cantári bisericesci;

13. cá de Invetiatori in scólele capitale si populare sa se inainteze astfelu de clerici si pedagogi, cari cursulu teologicu seu pedagogicu l'au absolvatu si din studiile pedagogice au depusu esamenu cu calculu bunu;

14. a clasificá pre cei esaminati strinsu si a le dá lor calcululu meritatu. distinsu—bine—suficiente—ne'ndestulitoriu,

15. celui esaminatu, carele capeta calculu cu: „ne'ndestulitoriu“ a-i dá voia spre repetirea esamenului, carele nu se mai póte repeti, deca si a dóu'a óra a reportatu calculu de „ne'ndestulitoriu.“

Ear datorintia Epitropiei va fi, „de a conduce si manipulá averea miscátore si nemiscátore a Mitropoliei si a fia-cárei Eparchii, si a portá grija pentru odóre si pretfóse, biblioteca si fundulu instructu, precumu si pentru fundatiunile respective, ce se afla la mitropolia seu la vr'o eparchia.“

Epitropi'a, a cárei compunere si functiune sémena multu cu a Senatului scolasticu, inca se proiectéza a constá din 6 membri ordinari si totu atâti'a straordinari, $\frac{1}{3}$ din cleru, $\frac{2}{3}$ din eparchiotti, apoi dintr'unu cassieru si controloru, cari cesti doi din urma pelánga religiositate si moralitate nepetata trebuie sa aiba si stare materiala deplinu assecurata si assecurátore. Problem'a Epitropiei se vede din oblegamintele ei; mai specialu cuprinde proiectulu problem'a ei in urmatórele:

1.) a priveghiá pentru sustinerea in integritate a acelei averi, carea i s'au incredintiatu, si a manipulá cu dóns'a amesuratu dispositiuniloru aduse prin Sinodulu respectivu;

2.) a starui pentru immultirea acelei averi prin propuneri la Sinodu si prin mijlóce religióse;

3.) a starui pentru incassarea regulata a intereselor si a altoru venituri, cu care cassierulu este insarcinatu, spre esemplu dela arendi, si banii de prisosu numai decátu a-i e-

locá spre fructificare in cass'a de pastrare seu in harthii de statu, prin urmare nu si la privati;

4.) a tiné in evidintia starea averi intregi;

5.) a tiné siedintie de dóue ori pe anu, si adica in antia domineca a lunei lui Ianuaru si Iuliu, cu care privilegiu are de a scontá tota vistieria, de a se cercetá harthiele de statu si obligatiunile si a le conferi cu Inventariulu, si apoi despre tóte a referi Consistoriulu archidieceasanu, si respective eparchialu;

6.) a starui, cá realitátile sa fia in stare buna, de aceea a nu amaná reparatiunile cele trebuincióse;

7.) a reportá Sinodului archidieceasanu si respective eparchialu despre starea si alte impregiurári ale averi, ce lor li s'au incredintiatu, si a cere inviatiuni spre mai departe urmare cu aceea.—

Salutámu cu bucuria ambe aceste institutiuni importante, si le urámu, cá si Sinodulu sa se convinga despre necesitatea lor cea imperativa si despre derivarea lor din inesi instructiunile bisericesci. Si apoi adaugendu, modificandu seu scótiendu ceea ce opiniunei comune fundate si motivate se va paré de lipsa, sa le adopteze si densulu, cá astfelu cátu mai curendu sa se póta pune in lucrare si sa incépa activitatea lor cea multu cumpanitóre in vietia nostra bisericesca! —

Cu aceeași escugetare matura cá si ceste dóue institutiuni, cu aceeași cunoscintia de lucru teoretica si practica, cu aceeași liberalitate constitutiunala suntu elaborate si celelalte taiári sle proiectului; cu deosebire bine desfasiurate ni se paru si afacerile comune ale bisericiloru coordonate romána si serba, pentru care proiectulu propune unu Sinodu comunu alu ambe-lor mitropolii, precum si referintiele intre statu si biseric'a nostra, si iarasi intre biseric'a nostra si alte biserici.

Proiectulu, dupacum arata chiaru si numele lui, nu pre-tinde a fi unu ce perfectu, ci si-a propusu numai a dá liniamentele, principiile, pe care apoi venitorulu va poté zidi mai departe. Noi din parte-ne credemu, ca fundamentele espuse in acestu proiectu preste totu suntu destulu de tari, pentru de a portá tota zidirea, ce se va radica deasup'a lor, si avemu cea mai buna sperantia, ca ele voru fi binepriimate din partea Sinodului, si completate si perfectunate de tempu in același spiritu crestinescu, bisericescu si liberalu, in care s'au conceputu. —

Sabiiu in 13 Martiu. Scaunulu protopopescu alu Sabiului l'alese eri sub conducerea P. Protopopu Ioann Haunia, deputatii sei sinodali. Dintre preoti se alese P. Alexandru Lebu din Cacov'a, ear dintre mireni d. Ioann Puscariu, Administratorulu Comitatalui Cetate de Balta.—

Varietáti si noutáti de di.

Esc. Sea, Contele Crenneville, Gubernatorulu Traassilvaniei, au avutu de curendu audiintia la Maiestatea Sea Imperatulu, si merge la báile din Karlsbad, pentru de a se re'ntórce pe Maiu la dieta in Sabiiu. —

(Diuaru nou.) In Bucuresci esé din 8 Martiu a. c. sub redactiunea dlui G. S. Raco vsky unu diuaru nou politicu, literariu si comercialu in limb'a bulgara si romána: БѢСМѢНОСТ, Viitorulu. Elu póta 'n frunte dreptu simbolu dóue máni strinse la olalta,— si acést'a este si problem'a lui: de a infrati natiunile romána si bulgara pe bas'a traditiuniloru lor istorice comune, pe bas'a unitáti loru religioare, pe bas'a suferintelor lor comune, politice din partea Turciei, bisericesci din partea Greciloru fanariotti. — Ocupatiunile noului diuaru voru fi: 1) articuli de fondu, 2) literatur'a bulgara si romána, 3) scirile comerciale, 4) noutátile de di si evenimentele importante. Cuvintele din urma ale programei lui suntu:

„Nici o data nu s'a miscatu mai tare cestiunea Oriintelui cá in dilele nostre. Nici odata nu s'a simtitu mai mare necesitate, cá in dilele nostre, de cunoscintia populiloru cu cari avemu sa bagámu bine de séma acést'a. Suntem in mijloculu unui oceanu, din care potemu esi numai prin noi, prin fortiele nostre fisice, morali si intelectuali.

Románi si Bulgari de pretotindene! Voi tineti in mána cheia Orientului. Prin concursulu vostru ve vá aretá acést'a diuarulu nostru.“

Pretulu abonamentului pe anu pentru tierile esterióre 2 galbini si portulu de posta. Inceputulu se vede mare; i urámu successulu ce merita ori ce intreprindere buna. Vomu comunicá si noi candu si candu câte ce-va din interesantii lui articuli. —

Principatele române unite.

Diuariele la Presse, Jurnalulu de Débats,

L'Europe etc. etc. publica o depesă din Constantinopole de la 13 Martiu, în care se dice:

„Principele Cuz'a a răspunsu Pórtei la scrisorile viziriali ca staruiesce în observările sele de mai înainte.“

Independenți'a Belgica de la 15 Mart. adauge:

„S'a priimitu în fine răspunsul principelui Cuz'a la scrisorile viziriali relative la afacerile Principatelor. Principele se marginesce a mantiné declarațiunile sale de mai înainte, și conferinți'a diplomatică, care se va uni la Constantinopole, va rectifică, este prea probabilă, decisiunile guvernului român.“

„Din partea sea, Principele Alessandru adress'a Pórții, în 17 Ianuariu, o scrisóre plină de sentimentele cele mai împacătóre și care nici unu diuariu încă n'a publicat'o. Éta paragrafele cele mai însemnate.

Principele Alessandru Ioanu cătra Aali-pasi'a.

(Estractu)

București 5/17 Ianuariu 1864.

„... Pressiunea simțiementului național devenise asiă de însemnata, în cătu numai eră putinți'a de amanare, fără a provocă esplosiuni, ale căror'a consecințe nu se putea prevedé. Mai înainte de tóte a trebuitu, sa me ocupu de ordinea care eră sa se amenintie. Numai unu singuru midilocu eră a asigurá liniscea publică; acel'a eră a substituí actiunea guvernului în loculu actiunei națiunei și a radică totu preteștulu unei miscări populare, de care aru fi profitatu turburătorii. Cu unu cuventu, trebuia sa conducú simțiementulu naționalu.

Acést'a amu facutu Eu. Iniativ'a mea a scapatu totu. Instrucțiunile tramise agintelui meu voru convinge pe înaltiméa Vóștra, ca votulu de la 13/25 Decembre a fostu o mesura de înaltă trebuință; acele instrucțiuni voru confirmá totu ceea ce D. Negri avúsesse onórea sa Ve dica de atátea ori asupra singurei solutiuni, ce se putea dá cestiunei monastiriloru închinat'e.

„Bucimulu.“

Prospectu politicu.

Dani'a primisce conferinți'a, nu primisce conferinți'a, și acum iara ca primisce conferinți'a— au fostu de unu tempu în cóce conjecturile diuarielor. Syonulu din urma dóra nu se va mai revocá de diuarie, pentruca acum ni se spune șio condițiune lângă care Dani'a au acceptatu conferinți'a, și acést'a e că inipe miciele de ocamdata încă sa nu înceteze. Impregiurarea acést'a încă nu face sânge reu în ómenii politici, pentruca o esplica că unu ce analogu cu cele întemplate înainte de conferinți'a dela Paris din 1856.

Lumea e totdeun'a gal'a de a aretá analogismi, de și aru putea fi convinsa ca sórtea face istori'a fără de ai pasá multu de analogismii ómeniloru. Dani'a primindu conferinți'a dupa cumu se spune, în speranți'a de a ajungé se puna bas'a pertractáriloru din 1852, nu póte multiamípe Germani, și atunci conferinți'a totu aru fi fără efectu. Poporulu danesu aru suflá pré regimulu într'o lingura de apa, candu s'aru învoi'ta o pace umilitóre. Episcopulu Monrad, ministrulu primariu, se vede a possede cu multu mai multa vengiositate, decátu sa se timilésca. Pentruce ore espectoratiuni de feliulu acest'a, candu vede ca ceste doue puteri mari germane aliata acusi i sugruma? Unii politici vrea mai cand se scia de unu complotu a supr'a dinastiei regesci. Alti se vedu a crede ca poporulu danesu vrea ca sa fia deocamdata imbrancitu, spré a se putea mantui de rege și în fine, spre a realizá uniunea Scandinaviei, deunde aru fi a se esplicá apoi simpatihiele Swediloru catra Danesi.

Angli'a și Russi'a au interesu mare sa impedece efetiunea acestoru planuri, și de aceea se silesca din tóte poteri a margini cestiunea în margiunile de fatia. Russi'a se vede a cuprinde situatiunea sea, și de aceea de și amica a aliatiloru Austro-prusi, totusi aru fi bucurósa cu o'nvoie'ta, carea sa impedece crearea unui statu scandinavicu mare togm'a în cóstele ei. Russi'a mai are adi și altu meritu în ingrijirea de interessele ei, și acest'a e improprietarirea tieraniloru poloni. Prin mesur'a acest'a mai curendu că prin ori ce alta va suprimá rescularea, căci tieranulu polonu are încă odata ocasiune a recunósce în regimulu rusescu unu mai mare binefacatoriu, decátu în nobiliu sei, cari dederá libertate tieraniloru, candu ei singuri demultu nu o mai aveau.

Insurrectiunea polona încă nu e cu totul stinsa, înse dupa asigurarea diuarielor, multe încă n'o se mai aiba, căci i lipsesce sub'sratulu celu de atátea ori ignoratu de Poloni, — poporulu. Acum se voru convinge, ca entusiasmulu a vre-o cătiva și forti'a nu ajuta unui poporu. Se voru convinge, ca Polonii faceau mai bine, decă nu emigrau asiá în massa în tóte pártile, ci decă au caditu odata patri'a loru în nenorocire, impartiéu și ei tóte necasurile cu poporulu, și în fine decă banii versati de atátea ori pe înarmári zadar-nice îi foloseau pentru luminarea poporului, că sa le póta

Redactoru respundiatoru **Zacharia Boiu.**

intielege glasulu, le și isi pastrau mostele, cá sa aiba patria pentru carea sa se lupte. —

Pecandu diuariile din Vienn'a tacu despre sgomotele revoluționare, eata ca Bucimulu ne infatisieza unele pareri, cari ni-aru face sa credemu, ca o erumpere sta înaintea usiloru. Dupa memorialu diplomatique aru esistá unu planu vastu de resculare pentru primavér'a de fatia, care aru fi sa se estinda mai preste tóta Europ'a. Noi credemu, ca diplomati'a, carea nu mai include absolutu vrechile, cá în trecut, la dorintiele popóreloru, va sci paralísá prin preveniri indestulitóre aceste resculari, cari cu deosebire în orientulu Europei aru duce la incurcaturu și mai mari, pentruca interessele, ce se crucescu aci, încă suntu b'nisioru departate de a fi chiarificate.

Mai nou.

Scirile cele mai nóue ne spunu, ca canonad'a asupra Fridericiei se continua și ca Prusii se fortifica cu energi'a cea mai mare dinaintea siantiuriloru dela Düppel. Caragiulu trupelor danese, vedindu-se lipsite de totu ajutoriulu din afara, incepe a scadé, la carea nu putin contribuie cei preste 2000 prinsi, ce i-au perdutu pâna acum, precum și desele desertári ale Nemtiloru din Schleswig, cari servoscu în armat'a danesa. —

Garibaldi a parasitu Caprer'a în 9/21 Martiu, imbarcandu-se împreune cu alte siese persóne pe unu vaporu englesescu. Se crede, ca va merge la Engliter'a.

Kossuth, dupa o corespundinți'a a lui „Botschafter“ e în Belgiu, unde tocmesce arme. — Cravalulu de curendu din Pest'a sa fia avutu firele întinse pe departe prin tíera; se crede, ca în Pest'a ori Bud'a trebuie sa fia undeva vrecâte-va mii de arme ascunse. —

Nr. 80—3 Citatiune edictala.

Mateiu Guráu, din Satulungu, Districtulu Brasiovlui, în Ardélu, de legea gr-orientala, a parasitu cu necredinți'a prolegiuti'a sea sóta Ann'a Ioann' Cazacu, din Turchesiu, Districtulu Brasiovlui, acumu de diece ani de dile, nedandu celu mai micu semnu de obicafinea sea.

Deci mai sásu numitulu parasitoriu prin acést'a se sorocescu, cá, dela dat'a de mai josu, în terminu de siese luni sa se infatisieze negrésitu înainte Scaunulu Protopopescu I. alu Brasiovlui, căci la din protiva se va dá hotarâre la act'a socii lui și în lipsa-i.

Brasiovu 27 Fauru 1864

Ioann Popasum. p. Protop. Brasiovlui.

Nr. 81—2 Ioann Costandé.

professoru de desemnu în Teresianulu din Sabiiu, academicu, pictoru și sculptoru, are onóre a invitá pre on. publicu la vederca monumentulu facutu de densulu pentru vestitululu mineralogu M. I. Ackner, fostulu Parochu evang. lut. în Gusteriti'a, și a se recomandá pentru facerea de totu felulu de lucruri și monumente din marmora alba, négra, rosia și pistritia rosia cu pete albe, și mai multe fetie.

Totdeodata anuntia on. publicu român, ca la densulu se afla de vendiare **portretulu marelui nostru poetu Andreiu Muresianu**: fotografii negre à 50 xr., fotografii mai mare, colorata cu rame aurite 5 f. v. a.

Locuinți'a: Orfanotrofiulu Teresianu în Sabiiu.

Preturile de piatia

din Sabiiu, Vineri în 13/25 Martiu 1864.

	fl.	xr.
Gráuln de frunte, galét'a nemt. (Metzen) *)	3	47
„ de midilocu „	3	20
„ de còda „	2	93
Secar'a galét'a nemtiésca (Metzen) *)	1	93
„ de midilocu „	1	87
„ de còda „	1	80
Ovesulu de frunte, gal. nemt. (Metzen) *)	1	60
„ de midilocu „	1	53
„ de còda „	1	47
Oueuruzulu galét'a nemtiésca (Metzen) *)	1	87

*) 3 galete nemtiesci suntu 2 galete ardelenesci.

Burs'a din Vienn'a 12/24 Martiu. 1864.

Metalicele 5%	72 45	Actile de creditu	183 70
Imprumulu nat. 5%	80 50	Argentulu	117 25
Actile de banca	770	Galbinulu	5 62

Correspundinți'a. D. B. A. Multiamita; se va tipari indata ce ne voru iert'a lucrurile cele urginti, ce suntu la ordinea dilei. — M. B. Pe nr. venitoriu. — B. B. Se va face.

Epariulu tipogpitu'r'a și tirafiei diecesane.